

Sygn. akt II K 1403/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2017 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku Wydział II Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Piotrkowska

Protokolant: Katarzyna Nowopolska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej G.-Ś. w G. E. S.

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2017 roku na rozprawie

sprawy **M. W. (1)**, syna M. i M. z domu P., urodzonego dnia 12 czerwca 1991 roku w G.

oskarżonego o to, że:

w dniu 02 września 2016 r. w G. przy ul. (...), po uprzedniej kradzieży mienia w postaci pieniędzy w kwocie 200 zł z kasy salonu kosmetycznego T. (...) W., w celu utrzymania się w posiadaniu zabranych pieniędzy bezpośrednio po dokonaniu kradzieży, użył przemocy poprzez podepchnięcie wobec starającej się zapobiec kradzieży pracownicy w/wym. salonu (...)

- tj. o przestępstwo z art. 281 k.k.

o r z e k a:

I. oskarżonego M. W. (1) uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu oskarżeniem czynu, z tym ustaleniem, iż wartość mienia wynosiła nie mniej niż około 180 zł i nie więcej niż 300 zł, czyn ten kwalifikuje jako występki z art. 281 k.k.

i za to, na mocy art. 281 k.k., skazuje oskarżonego na karę roku i 4 (cztery) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązuje oskarżonego M. W. (1) do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w całości poprzez zapłatę na rzecz „T. for wax” G., ul. (...), kwoty 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych);

III. na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności, zalicza oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach od 15 listopada 2016 roku do 17 stycznia 2017 roku, przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

IV. zasądza tymczasowo od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. K. kwotę 516 zł 60 gr. (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu M. W. (1) w postępowaniu sądowym;

V. na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. oraz art. 1, art. 2 ust. 4 i art. 16 ust. 1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t. jedn. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zasądza od oskarżonego M. W. (1) na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania w całości oraz wymierza opłatę w wysokości 300 zł (trzysta złotych).

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

W dniu 2 września 2016 roku, po godzinie 19:00, na około 30-40 minut przed zamknięciem salonu kosmetycznego „T. for wax” przy ul. (...) w G., pokrzywdzona A. G. wraz z drugą pracownicą N. O. zaczęły sprzątać salon. Chłopak A. G. wyrzucał śmieci na tyłach budynku, idąc wyszedł przez główne drzwi salonu, potem udał się do samochodu. W tym czasie oskarżony M. W. (1) obserwował salon, do którego wchodziło się wprost z ulicy, zaglądał przez szybę, lecz nie wzbudzał niczyich podejrzeń, gdyż przechodnie często zaglądali w ten sposób do pomieszczenia. A. G., która w tym czasie była na zewnątrz, widziała M. W. (1), po powrocie do salonu zapytała nawet koleżankę, czy ktoś na nią czeka, uzyskując negatywną odpowiedź. A. G. i N. O. poszły się przebrać na zaplecze, pozostawiając salon bez nadzoru, jedynie w drzwiach wejściowych zamontowany był brzączyk, który uaktywniał się przy ich otwieraniu. Oskarżony, ubrany w czarną koszulkę z krótkimi rękawami i szare spodnie dresowe wszedł do salonu, uaktywniając brzączyk. Wymieniony nie miał przy sobie żadnej torby. Podeszedł do biurka od strony drzwi i wziął wizytówkę salonu ze stojaka za komputerem, następnie obszedł biurko i stanął za nim, otwierając szufladę. Wówczas A. G. szybko pobiegła do salonu, słyszała też szum otwieranej szuflady biurka i woreczków, w których przechowywane były pieniądze i dokumenty, umieszczonych we wnętrzu szuflady. Szuflada zamykana była na kluczyk, który tkwił w zamku. W tym czasie oskarżony M. W. (1) wyjął z szuflady pieniądze w kwocie nie mniejszej niż 180 zł i nie większej niż około 300 zł, szuflady już nie zamknął, gdyż w pośpiechu udał się w kierunku drzwi, widząc pracownicę salonu. A. G. zdenerwowana, chcąc bronić mienia firmy, napierając przedramieniem popchnęła oskarżonego na ścianę przy drzwiach wejściowych, próbując uniemożliwić M. W. (1) ucieczkę. Mężczyzna, wyższy od pokrzywdzonej, odepchnął A. G. na tyle silnie, że kobieta upadła na podłogę około 1,5 metra dalej i zaczęła krzyczeć, a oskarżony uciekł, zabierając pieniądze.

(dowód: protokół ustnego zawiadomienia o przestępstwie – k. 4-7

zeznania świadka A. G. – k. 4-7, 55-56v, 57,

protokół okazania – k. 55-56v,

nagranie z monitoringu – k. 97,

protokół oględzin miejsca – k. 11-12,

protokół oględzin - k. 20-22, 59-60,

dokumentacja fotograficzna – k. 30, 61-96,

protokół przeszukania pomieszczeń mieszkalnych – k. 46-48,

komunikat – k. 13,

częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. W. (1) – k. 114-116, 121-122)

Oskarżony M. W. (1) został zatrzymany w dniu 5 listopada 2016 roku, w dniach od 5 do 15 listopada 2016 roku odbywał karę orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku w sprawie o sygn. akt II W 1940/14.

(dowód: protokół zatrzymania osoby – k. 41,

potwierdzenie tożsamości – k. 101,

informacja o odbyciu kary - k. 133)

M. W. (1), przesłuchany w charakterze podejrzanego w postępowaniu przygotowawczym, przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że do salonu kosmetycznego wszedł z ulicy i zobaczył, że za ladą nikogo nie ma. Z szuflady

z kluczykiem zabrał banknoty, około 150 zł. Kobieta chwyciła M. W. (1) za ramię,

a on się jej wyszarpnął i wybiegł, zabierając pieniądze. Wymieniony rozpoznał siebie na fotogramach i zdjęciach z monitoringu.

Przed Sądem, w toku posiedzenia w przedmiocie rozpoznania wniosku Prokuratora o zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania M. W. (1) podobnie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i oświadczył,

iż żałuje tego, co zrobił, nie chciał używać przemocy ani robić nikomu krzywdy, tylko wziąć pieniądze. Zaprzeczył, aby wcześniej obserwował salon.

Oskarżony M. W. (1) nie wnosił o doprowadzenie na rozprawę główną i nie składał wyjaśnień.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego M. W. (1) – k. 114-116, 121-122)

Oskarżony M. W. (1) był uprzednio dwukrotnie karany sądownie, za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. oraz z art. 278 § 1 k.k., po raz ostatni w dniu 26 września 2016 roku.

(dowód: dane o karalności – k. 176,

odpis wyroku – k. 171-174)

Z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do poczytalności oskarżonego, został on poddany badaniu sądowo-psychiatrycznemu przez dwóch biegłych lekarzy psychiatrów.

W złożonej opinii pisemnej biegli stwierdzili, że M. W. (1) nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo.

Oskarżony zna podstawowe normy moralno-etyczne

i prawidłowo je rozumie. Warunki z art. 31 § 1 i § 2 k.k. nie mają zastosowania.

(dowód: opinia sądowo – psychiatryczna – k. 185-186)

Sąd zważył, co następuje:

Orzekając w niniejszej sprawie Sąd oparł się przede wszystkim na zeznaniach pokrzywdzonej A. G., a nadto uwzględnił wyjaśnienia oskarżonego w części,

w jakiej korespondują z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Sąd wziął również pod uwagę wnioski opinii biegłych, wyniki oględzin monitoringu oraz liczne dokumenty, z których dopuszczono dowód. W ocenie Sądu taki materiał dowodowy jawi się jako spójny i logiczny, pozwalający w sposób pełny i wiążący określić podstawy oraz rozmiar odpowiedzialności karnej oskarżonego M. W. (1).

Nie sposób zakwestionować wartości dowodowej logicznych i konsekwentnych zeznań świadka A. G., przede wszystkim odnośnie przebiegu dnia pracy w salonie kosmetycznym, okoliczności dotyczących sposobu i miejsca przechowania pieniędzy, ilości osób obsługi i ich zachowania bezpośrednio przed kradzieżą, a także co do wartości poniesionej przez pokrzywdzony salon straty i – co najważniejsze – zachowania sprawcy. Świadek nie starała się w swoich zeznaniach nikogo niesłusznie obciążać, wyraźnie sygnalizowała, których okoliczności nie pamiętała, czego nie widziała, bądź których przebiegu nie była pewna. Relacja świadka koresponduje z nagraniem z monitoringu salonu.

Ojciec oskarżonego, M. W. (2), jako osoba najbliższa, skorzystał z prawa do odmowy składania zeznań w sprawie.

Wobec szczegółowych i konsekwentnych zeznań świadka A. G. oraz nagrania monitoringu salonu kosmetycznego, w którym doszło do zdarzenia, Sąd nie uwzględnił tej części wyjaśnień M. W. (1), w której wskazywał on, że nie stosował przemocy względem pokrzywdzonej, a także zaprzeczał, aby obserwował salon. Brak było natomiast podstaw do kwestionowania relacji oskarżonego w zakresie powodów dokonania zaboru mienia i sposobu jego rozdysponowania.

Analizując ustalony w sprawie stan faktyczny, Sąd uznał, że oskarżony M. W. (1) w dniu 2 września 2016 roku dopuścił się czynu zabronionego, opisanego w akcie oskarżenia, to jest występkę kradzieży rozbójniczej na szkodę salonu kosmetycznego „T. for wax” w G. przy ul. (...) oraz A. G., z tym ustaleniem, iż wartość mienia wynosiła nie mniej niż 180 zł i nie więcej niż 300 zł.

Przestępstwo kradzieży rozbójniczej, o którym mowa w art. 281 k.k., określane jest w literaturze jako tzw. graniczny typ czynu zabronionego, leżący pomiędzy kradzieżą a rozbojem. Zachowanie karalne obejmuje sytuację zwykłej kradzieży, po dokonaniu której sprawca używa środków typowych dla rozboju, w celu utrzymania się w posiadaniu zabranej rzeczy. Strona podmiotowa kradzieży rozbójniczej charakteryzuje się zatem podwójną kierunkowością zamiaru. Sprawca bowiem, dokonując zaboru rzeczy, działa w celu jej przywłaszczenia, a następnie stosuje określone w art. 281 środki rozbójnicze w celu utrzymania się w posiadaniu skradzionej rzeczy. Zasadnicza różnica między kradzieżą rozbójniczą a rozbojem związana jest z kolejnością zastosowania przez sprawcę specyficznych środków oddziaływania. W przypadku rozboju służą one do dokonania zaboru rzeczy, są więc stosowane przed lub w trakcie dokonywania zaboru, zaś w kradzieży rozbójniczej sprawca najpierw dokonuje zaboru rzeczy bez zastosowania środków przemocy, a następnie posługuje się tymi środkami po dokonaniu zaboru, w celu utrzymania się w posiadaniu zabranej rzeczy. Ustawa wyraźnie eksponuje cel działania sprawcy dopuszczającego się kradzieży rozbójniczej. Cytowany przepis na początku opisu przestępstwa zawiera wyraźne sformułowanie celu działania sprawcy, przyjmujące postać formuły „kto w celu utrzymania się w posiadaniu zabranej rzeczy”. Różnica między art. 281 k.k. a jego poprzednikiem określonym w art. 209 k.k. z 1969 r. polega na wyraźnym wskazaniu celu działania sprawcy, przesądzającym jednoznacznie o tym, iż kradzież rozbójnicza należy do kategorii tzw. przestępstw kierunkowych. Wysunięcie celu działania na początek opisu typu czynu zabronionego oznacza objęcie tym celem wszystkich elementów strony przedmiotowej, w tym także specyficznych, wymienionych w art. 281 k.k., sposobów oddziaływania przez sprawcę na osobę. Osobą, w stosunku do której sprawca używa przemocy, grozi natychmiastowym jej użyciem lub którą doprowadza do stanu nieprzytomności lub bezbronności, może być zarówno pokrzywdzony kradzieżą, jak i każda inna osoba, bez względu na stosunek, jaki łączy ją z pokrzywdzonym, i bez względu na zamiary, jakie ma ona w rzeczywistości w stosunku do sprawcy. Z punktu widzenia znamion przestępstwa kradzieży rozbójniczej obojętne jest, czy osoba, w stosunku do której sprawca stosuje opisane w tym typie czynu zabronionego sposoby oddziaływania, stanowi w rzeczywistości przeszkodę dla niego w utrzymaniu skradzionej rzeczy, czy też nie przedstawia ona żadnego zagrożenia dla sprawcy, który jedynie mniema, że taka okoliczność zachodzi, istotny jest zamiar sprawcy.

Choć podkreśla się, że możliwa jest kwalifikacja zachowania sprawcy na podstawie art. 281 k.k. w sytuacji, w której utrzymanie się w posiadaniu zabranej rzeczy nie jest jedynym celem działania sprawcy, lecz towarzyszy mu także chęć udaremnienia pościgu (por. wyrok SN z 28 listopada 1990 r., II KR 97/90, OSNKW 1991, nr 7-9, poz. 40), gdy sprawca używa przemocy wobec osoby biorącej udział w pościgu, to jednak kradzież rozbójnicza charakteryzuje się podwójną kierunkowością działania sprawcy. Wyraża się ona w tym, że sprawca podejmuje działania zmierzające do zaboru cudzej rzeczy ruchomej w celu przywłaszczenia, a po osiągnięciu tego celu, podejmuje działania polegające na używaniu przemocy wobec osoby, grożeniu natychmiastowym jej użyciem albo doprowadzeniu człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności, przy czym działania te są także ukierunkowane celowo na zapewnienie utrzymania się sprawcy w posiadaniu zabranej rzeczy. W rozpoznawanej sprawie zachodziło uzyskanie przez oskarżonego władztwa nad skradzionymi pieniędzmi znajdującymi się w szufladzie biurka pomieszczenia salonu kosmetycznego, a nadto przemoc fizyczna względem A. G. miała na celu utrzymanie się w posiadaniu zabranych rzeczy, wniosek taki wynika z zachowania oskarżonego oraz zeznań pokrzywdzonej. Bliskie powiązanie czasowe działania oskarżonego dodatkowo świadczy o zamiarze – poprzez godzenie w nietykalność cielesną A. G. – utrzymania się w posiadaniu zabranych pieniędzy tym bardziej, że sprawca sprawował bezpośrednie władztwo nad rzeczą. Z jednej strony istniały

podstawy do przypisania oskarżonemu zamiaru w celu utrzymania się w posiadaniu uprzednio skradzionych rzeczy, a tym samym został spełniony wymóg podwójnej kierunkowości działania sprawcy, a dodatkowo celem działania M. W. (1) była chęć uniknięcia zatrzymania i udaremnienia ewentualnego pościgu, w dalszej zaś kolejności - uniknięcia oddania w ręce Policji

i ewentualnej odpowiedzialności za czyn zabroniony. Sąd doprecyzował opis czynu przypisanego oskarżonemu poprzez wskazanie wartości skradzionego mienia, zgodnie z relacją A. G., która podała, iż dokładnie nie jest w stanie określić, ile pieniędzy skradziono, nie było to mniej niż 180 zł i nie więcej niż około 300 zł, gdyż choć w salonie utrzymywano pogotowie kasowe w stałej wysokości, w tym czasie z powodu wydatków na remont, zostało ono uszczuplone.

Za występki z art. 281 k.k. Sąd wymierzył M. W. (1) na karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Przestępstwo z art. 281 k.k., zagrożone jest karą od roku do 10 lat pozbawienia wolności, zatem wymierzona kara mieści się zdecydowanie w dolnych granicach zagrożenia ustawowego. Orzekając karę pozbawienia wolności w tym wymiarze Sąd wziął pod uwagę stosunkowo znaczny stopień społecznej szkodliwości czynu, jakiego dopuścił się M. W. (1), wyrażający się przede wszystkim w godzeniu w nietykalność cielesną, wolność psychiczną, a nadto mienie będące w posiadaniu pokrzywdzonej, jako pracownika salonu kosmetycznego. Sprawca w sposób jaskrawy wystąpił przeciwko obowiązującym normom prawnym oraz społecznym, dopuścił się popełnienia czynu działając w sposób przemyślany, zdeterminowany, nacechowany zuchwałością, wykorzystując niewątpliwą fizyczną przewagę nad pokrzywdzoną, nadto w okolicznościach świadczących o poczuciu bezkarności sprawcy, tym bardziej, że czyny o podobnej motywacji, obliczone na łatwe zdobycie mienia, są popełniane stosunkowo często. Zdarzenie miało nadto miejsce w okolicy uczęszczanej, w centrum miasta, okolicy zamieszkałej, wczesnym wieczorem. Dodatkową okolicznością było działanie sprawcy w sposób zdeterminowany, nagły, z niskich pobudek, z chęci zysku oraz skierowanie działań przestępczych przeciwko kobiecie, osobie słabszej fizycznie. Jednocześnie stopień winy oskarżonego należy uznać za znaczny. Zdarzenie z dnia 2 września 2016 roku nie pozostało bez ujemnych skutków dla pokrzywdzonej, dla jej wolności i poczucia bezpieczeństwa, o czym świadczyły chociażby zeznania świadka A. G. opisujące jej stan psychofizyczny bezpośrednio po zdarzeniu. Oskarżony M. W. (1) po raz kolejny wszedł w konflikt z prawem, przedmiotowego czynu dopuścił się będąc uprzednio karany za zbrodnię oraz przestępstwo umyśle przeciwko mieniu. Powyższe świadczy o postępującej demoralizacji oskarżonego, jego niepoprawności, braku poszanowania dla norm prawnych i zasad współżycia społecznego, a pośrednio także o nieskuteczności stosowanych środków represji karnej. Istnieje więc znaczny rozdźwięk pomiędzy zachowaniem powinnym, a przedsięwziętym przez M. W. (1). Analizując cele zapobiegawcze i wychowawcze w stosunku do sprawcy Sąd nie znalazł okoliczności przemawiających na korzyść wymienionego, Sąd zważył też na potrzeby w zakresie świadomości prawnej społeczeństwa, a to w celu unaocznienia, że za czyny o tak wysokiej społecznej szkodliwości, tym bardziej popełnione przez sprawcę uprzednio karanego, zasługują na przykładowe ukaranie i orzeczenie bezwzględnej kary pozbawienia wolności.

Sąd zobowiązał oskarżonego M. W. (1) do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego salonu kosmetycznego kwoty 180 zł. Zwrot pokrzywdzonemu wskazanej kwoty wyrówna stratę, jakiej doznał pokrzywdzony w wyniku przestępstwa. Podejmując decyzję w tym przedmiocie Sąd kierował się względami celowości, a przede wszystkim jednym

z głównych zadań prawa karnego, jakim jest kompensowanie szkód poniesionych przez pokrzywdzonego przestępstwem.

Na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności Sąd zaliczył oskarżonemu M. W. (1) okres stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w sprawie w dniach od 15 listopada 2016 roku do 17 stycznia 2017 roku.

W punkcie IV wyroku, Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. K. koszty obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu w postępowaniu sądowym wedle norm przepisanych i przy uwzględnieniu zaliczki na poczet podatku od towarów

i usług, albowiem nie zostały uiszczone w całości ani w części.

Sąd wymierzył oskarżonemu na rzecz Skarbu Państwa stosowną opłatę oraz obciążył pozostałymi kosztami sądowymi, nie znajdując podstaw do zwolnienia go od tego obowiązku tym bardziej, że M. W. (1) jest osobą młodą, zdrową, nieobciążoną obowiązkiem alimentacyjnym i jest w stanie nie tylko uzyskać środki na własne utrzymanie, ale i na uiszczenie kosztów należnych Skarbowi Państwa.